

Prof. dr hab. Grzegorz Piwnicki
Instytut Politologii Wydziału
Nauk Społecznych
Uniwersytetu Gdańskiego
e-mail grzegorzpiwnicki@wp.pl

O c e n a

dorobku, osiągnięć naukowych w zakresie pracy dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzacji nauki dr. Bartosza Hordeckiego adiunkta zatrudnionego na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa w Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu, który pracuje w Zakładzie Filozofii Polityki, dyscyplina nauki o polityce i administracji

Posiadane wykształcenie dr. Bartosza Hordeckiego

Dr Bartosz Hordecki jest z wykształcenia politologiem, prawnikiem i filozofem. Obronił dwa doktoraty i trzy stopnie magisterskie:

1. *Stopień magistra na kierunku politologia (specjalność: dziennikarstwo; specjalność: stosunki międzynarodowe)* uzyskał w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w roku 2004. Praca magisterska nt. „**Historiozofia Mikołaja Bierdiajewa**”.
2. *Stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce* uzyskał w roku 2009 na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Rozprawa doktorska nt. „**Retoryka w twórczości słowianofilów rosyjskich**”.
3. *Stopień magistra na kierunku filozofia ogólna* uzyskał w Instytucie Filozofii na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w roku 2010. Praca magisterska nt. „**Mikołaj Bierdiajew wobec antropologii filozoficznej młodego Karola Marksa**”.
4. *Stopień magistra na kierunku prawo* uzyskałem na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w roku 2012. Praca magisterska nt. „**Wolność sumienia i religii / wolność sumienia i wyznania w płaszczyźnie retorycznej**”.
5. *Stopień doktora nauk prawnych* uzyskał w roku 2014 na Wydziale Prawa i Nauk Społecznych w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie. Rozprawa doktorska nt. „**Państwo i prawo w XIX-wiecznej rosyjskiej myśli politycznej**”.

Podsumowując wykształcenie i awanse naukowe dr. Bartosza Hordeckiego, który posiada w tym zakresie imponujące osiągnięcia. Swoje dyplomy zdobywał w największych i najlepiej rozwijających się uczelniach w Polsce. Jego promotorami doktoratów oraz dorobku naukowego byli wybitni uczeni.

Wykształcenie Habilitanta z uwagi na szerokie spektrum, chęć zdobywania wiedzy oraz dociekliwość naukową w dziedzinie nauk społecznych, można uznać za wręcz „renesansowe”.

Ocena dorobku naukowo-badawczego

Z wielką uwagą i satysfakcją przeczytałem monografię dr. Bartosza Hordeckiego pt. „*Marząc wielki, śniąc potężny ... Aspekty narracyjne współczesnej rosyjskiej polityki językowej*”, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2021, s. 402.

Jest ona podstawą oceny osiągnięć naukowych Habilitanta. Tematyka ta wpisuje się w Jego zainteresowania naukowe. Lektura dzieła ukazuje umiejętność naukowego podejścia do badanego przedmiotu tak bardzo złożonego w aspekcie natury i jego kwestiach: politycznej, społecznej, prawnej, filozoficznej, socjologicznej i uwarunkowań historycznych. Monografia stanowi nie tylko ukoronowanie Jego wcześniejszych prac. Prezentuje ona nowe kwestie i elementy w swoich analizach. Stosuje wnikliwą i krytyczną politologię przez pryzmat polityki językowej jako przedmiotu socjologii języka, polityki językowej jako przedmiotu nauk o polityce oraz polityki językowej w perspektywie normatywnych studiów z zakresu teorii polityki. Ponadto przedstawia problem w perspektywie instytucjonalizmu historycznego.

Książka traktuje o współczesnej ewolucji rosyjskiej narracji w kwestii polityki językowej. Dlatego Autor skupił się w niej na aktywności państwa rosyjskiego od 1991 do 2021 roku. Opracowanie odpowiada na pytanie, w jaki sposób aktualna rosyjska narracja politycznojęzykowa ewoluowała w przestrzeni minionych trzydziestu lat. Aby to zbadać Autor nie mógł pominąć odniesień do wątków historycznych. W wyniku tego przeszłość politycznojęzykowa została ujęta jako sfera źródeł i tradycji, które oddziałują na aktualne wydarzenia.

Monografia ma przede wszystkim charakter krytycznej analizy źródeł, która prowadzi do rozpoznania i rekonstrukcji głównych wątków rosyjskiej narracji w kwestii polityki językowej. Autor zaprezentował szerokie spektrum i cały wachlarz materiałów poddanych gruntownej analizie naukowej. Posługiwał się wieloma metodami badawczymi stosowanymi w analizie tekstów politologicznych dokumentów prawnych, medialnych, dziełach literackich, a nawet wypowiedzi z zakresu krytyki literackiej. Stosował analizę źródłową, uwzględniając specyfikę zebranych wypowiedzi z podkreśleniem powiązań między nimi. Monografia składa się z siedmiu rozdziałów.

Rozdział pierwszy dotyczy państwowej narracji politycznojęzykowej jako obiektu studiów nad politykami językowymi. Przybliżono w nim przyczyny oraz rezultaty dysproporcji pomiędzy badaniami socjologicznymi i badaniami z zakresu socjologii języka w odniesieniu do polityk językowych. Autor podniósł kwestię programu nauk o polityce w odniesieniu do studiów nad politykami językowymi. W szczególności przedstawił argumentację na rzecz tezy, iż badania politologiczne dotyczące kwestii politycznojęzykowych należy potraktować jako subdomenę szeroko rozumianej socjologii języka. W tym też kontekście uwypuklił fakt, iż nauki o polityce podchodzą do zagadnień **politycznojęzykowych** na ogół w ramach normatywnych studiów w zakresie teorii polityki lub studiów **instytucjonalnohistorycznych**. Odnosząc się do zagadnień politycznojęzykowych, normatywne studia w zakresie nauki o polityce skupiają się na znaczeniu tych kwestii oraz poszukują szerokich konceptualizacji, które miałyby ułatwiać rozstrzyganie, co jest słuszne, a co nie w przestrzeni politycznej regulacji rzeczywistości językowej. Natomiast instytucjonalizm historyczny sugeruje, by przede wszystkim rozpoznawać, jak polityka językowa realnie funkcjonuje w różnych kontekstach społeczno-kulturowych, a zwłaszcza jakie są jej instytucjonalne uwarunkowania oraz w jakim stopniu pozostaje zdeterminowana poprzez struktury długiego trwania.

Powyższe ustalenia Habilitanta pozwoliły usytuować refleksję nad państwowymi narracjami politycznojęzykowymi w przestrzeni badań instytucjonalnohistorycznych, stanowiących tę część nauk o polityce, która mieści się w zakresie Fishmanowskiej socjologii języka. Tezę tę wzmocnić można założeniem, że państwowa narracja politycznojęzykowa to istotna składowa

kultury językowej w ujęciu Harolda Schiffmana. Oznacza to, że na narrację tę należy spoglądać jako na wytwór świadomości oraz aktywności komunikacyjnej jej autorów. Jako taka **podlega** ona oddziaływaniom innych wytworów określonej kultury językowej, jak również zwrótnie oddziałuje na tę kulturę. System wzajemnych oddziaływań pomiędzy kulturą językową w ogólności oraz pomiędzy narracjami **politycznojęzycznymi**, zwłaszcza propagowanymi przez państwo, stanowi jeden z najistotniejszych obszarów badawczych politologii zorientowanej na zrozumienie miejsca polityk językowych w systemie politycznym i społecznym.

Rozdział drugi dotyczy źródeł i tradycji rosyjskiej narracji i w przedmiocie polityki językowej. Zaprezentowano tu główne schematy narracyjne, według których instytucje państwowe **kształtowały** wyobrażenia społeczne w sferze politycznojęzycznej w Imperium Rosyjskim oraz ZSRR gdzie wykazano: że imperium Romanowów wykształciło bogaty zbiór nacisków **narracyjnych**, stosowanych w celu **upowszechnienia** przekonania o wyjątkowym znaczeniu, „wielkości i potędze” języka rosyjskiego, jego wyższości względem innych języków. W proces ten zaangażowano czy też zaangażowały się rosyjskie elity artystyczno-literackie. Wypada przy tym zaznaczyć, że aktywność twórcza w Rosji często była uzasadniana chęcią rywalizacji językowej ze sztuką i literaturą obcą, zwłaszcza zachodnią. Procesy te wiodły do zaostrzenia konfliktów pomiędzy rusyfikatorami i rusyfikowanymi, co **skutecznie** przeciwdziałało wypracowaniu jedności ideowej wewnątrz Imperium Rosyjskiego. Społeczeństwo tego państwa podzielone było na tych, którzy traktowali Rosję jako ukochaną matkę oraz tych, dla których była zniechęconą macochą. Z wielu powodów jedni i drudzy nie mogli znaleźć rozwiązań, które pozwoliłyby im harmonijnie **współzamieszkiwać** monarchię Romanowów.

Rozdział trzeci, gdzie uwypuklono, iż rewolucja bolszewicka wprowadziła próbę odżegnania się z imperialną polityką językową oraz kreowanie swojej narracji. W tej części Autor przedstawił argumentację na rzecz tezy, że kierownictwo partii bolszewickiej, inspirowane w szczególności koncepcjami Włodzimierza Lenina, uznawało, że z prawa narodów do samostanowienia wynika konieczność zniesienia języka państwowego. Stanowisko to zachęciło środowiska intelektualne, by konkurować w zakresie kreacji i promocji nowej narracji politycznojęzycznej. Opierając się na niej, państwo radzieckie miałooby z sukcesem zreformować stosunki językowe, przyspieszając zwycięstwo rewolucji proletariackiej oraz gwarantując trwałość jej zdobyczy. W rozdziale przybliżono w szczególności konfrontację najbardziej zaangażowanych ideologicznie oraz najbardziej wpływowych środowisk **rywalizujących** o dominację w sferze kreacji radzieckiej ideologii językowej. W tym rozdziale Autor zaprezentował również zwrot bolszewików w stronę idei rusyfikatorskich, rozpoczęły się one w latach 30. XX wieku. Naświetlił również niespójność radzieckiej polityki językowej po II wojnie światowej. Spowodowało to stopniową erozję zasięgu oddziaływania przez inne języki w radzieckiej przestrzeni komunikacyjnej. Stan ten generował niezadowolenie wśród narodów ZSRR, które jednak przez długi czas było ignorowane lub tłumione przez rządzących. Konsekwencje tej polityki ujawniły się w dobie *pieriestrojki*, kiedy to obywatele ZSRR zyskali możliwość względnie otwartego zmanifestowania swoich postulatów. Wówczas to do głosu doszły tendencje odśrodkowe, stymulowane w szczególności rozczarowaniem radziecką polityką narodowościową. W rezultacie Związek Radziecki się rozpadł.

W rozdziale czwartym przedstawiono prezydenta Federacji Rosyjskiej jako kreatora faktów i interpretacji by zaszcześcić wizję państwową regulacji rzeczywistości językowej. Tą politykę realizowało zaplecze intelektualno-eksperckie. Zaplecze to prezydent włącza przede wszystkim w prace Rady ds. Języka Rosyjskiego, która stanowi 1) przestrzeń

opracowywania oraz prezentacji opinii specjalistów, 2) sferę zarządzania przez prezydenta FR zasobem **symbolicznym**, jakim jest ich aprobatą. Autor zaprezentował także, w jaki sposób zagadnienia polityki językowej zostały przedstawione w najistotniejszych dokumentach prezydenckich oraz rządowych, które aktualnie określają główne jej cele i zadania.

Rozdział piąty uwypukla interpretacje mechanizmów służących upowszechnianiu prezydenckiej narracji politycznojęzykowej. W tej kwestii zdecydowanie zaangażował się Władimir Putin, który w swoisty sposób kreuje schematy przekazu. Aktualny prezydent FR uczynił z narracji politycznojęzykowej jeden z kluczowych elementów współczesnej rosyjskiej polityki symboliczno-tożsamościowej. Wpisał go zarazem w autorską – zdecydowanie wybiórczą i stronniczą – koncepcję historii Rosji. W ten sposób powstała syntetyczna opowieść, która według prezydenta FR miałaby stanowić podstawę integracji społeczeństwa rosyjskiego. W rozdziale przywołano oraz omówiono liczne formaty **wykorzystywane** przez Putina w procesie promocji jego wizji polityki językowej oraz symbolicznej.

Rozdział szósty skupia się na analizie przekazu w przestrzeni aktywności legislacyjnej państwa rosyjskiego. Analizowano tam treść zapisów konstytucyjnych oraz ustawę o językach narodów FR z roku 1991 oraz o języku państwowym FR z roku 2005 stanowią nie tylko zbiory norm prawnych, lecz również instrumenty ideologiczne, które władze federalne wykorzystują, by oddziaływać na rosyjską kulturę językową. Rozdział pozwala w szczególności zrozumieć, że od lat 90. XX stulecia do dziś regulacje sfery politycznojęzykowej w Rosji uległy daleko idącemu uszczegółowieniu. Ponadto widać też wyraźnie, że reżim politycznojęzykowy FR zmierzał w tym okresie konsekwentnie w kierunku uwypuklenia roli i znaczenia języka rosyjskiego. W konsekwencji uchwycił bieg procesu, w ramach którego władze federalne wykorzystują zmiany legislacyjne w zakresie polityki językowej, by uwypuklać oraz promować przekonanie o hierarchiczności rosyjskiego systemu językowego. Język ten traktowany jest jako szczególnie istotny instrument unifikacji aksjologicznej społeczeństwa rosyjskiego, toteż władze starają się pomnażać sfery jego ekspansji.

Rozdział siódmy Autor dążył do rekonstrukcji chronologii pojawiania się w rosyjskim dyskursie publicznym poszczególnych schematów, które implikuje współczesną rosyjską narrację politycznojęzykową. Aby to odtworzyć **przeanalizował** przebieg debaty parlamentarnej odnoszącej się do współczesnej rosyjskiej polityki językowej. Habilitant wskazał, że kwestie politycznojęzykowe w ciągu minionych dekad stanowiły przedmiot intensywnej rywalizacji pomiędzy różnymi ugrupowaniami **parlamentarnymi**. Dyskusja dotycząca tych kwestii z biegiem lat uległa wyraźnemu zaostrzeniu, przybierając formę swoistej licytacji. W jej toku poszczególne ugrupowania parlamentarne zabiegają o wizerunek lidera w zakresie ochrony i rozwoju ruszczyzny oraz ewentualnie innych języków FR. W książce pogłębionej analizie i interpretacji krytycznej poddano źródła wykreowane przez system instytucji federalnych współczesnego państwa rosyjskiego. Dzięki temu udało mi się zidentyfikować i określić najistotniejsze motywy współczesnej rosyjskiej narracji w zakresie polityki językowej. W monografii wykazał, że współczesna rosyjska narracja politycznojęzykowa nie jest narracją zbalansowaną i zawiera wiele rozmyślnie pozostawionych luk. Jej niepełność przekłada się na wiele innych **mankamentów**. Ogół wysiłków narracyjnych agend federalnych w zakresie polityki językowej przedstawia się przede wszystkim jako niespójny. Niekohierencja ta w sporej mierze przypomina rozwiązania praktykowane w późnych dekadach radzieckich (kiedy oficjalna zasada **równouprawnienia** wszystkich narodów i języków w praktyce ustępowała zasadzie dominatu języka i narodu rosyjskiego).

W pracy ustalono, że współczesna rosyjska narracja politycznojęzykowa, podobnie jak w czasach rządów Leonida Breżniewa, zmierza zdecydowanie w kierunku rewitalizacji

i multiplikacji wielu wzorców i schematów, które wypracowano jeszcze w Imperium Rosyjskim, kiedy to aż po rok 1905 władze zasadniczo **koncentrowały** się na rozwoju **ideologii** oraz polityki rusyfikacji.

W toku procedur badawczych wykazał, że federalna opowieść o języku rosyjskim oraz o językach **narodów** Federacji Rosyjskiej, podobnie jak w czasach radzieckich, rozwija się w szerokim kontekście narracyjnym. Obejmuje on takie zagadnienia jak:

- a) geopolityczna oraz międzynarodowa pozycja Federacji Rosyjskiej,
- b) historia kształtowania tej pozycji,
- c) cele i zadania, które Rosja chce realizować,
- d) wartości, które państwo to uznaje za podstawę swej autoidentyfikacji.

W toku procedury badawczej ustalono, że w ciągu ostatnich dekad władze federalne sukcesywnie zmierzały w kierunku wzmocnienia narracji stanowiącej rodzaj przepracowania traumy związanej z rozpadem ZSRR oraz transformacją społeczno-polityczną w Rosji po roku 1991. Książka pozwala zrozumieć, że oficjalną rosyjską narrację **politycznojęzykową** współtworzy bogaty zbiór agend FR. Dominuje jednak prezydent oraz jego administracja. Ten stan rzeczy wynika nie tylko z zapisów konstytucyjnych, lecz również z rosyjskiej kultury politycznej. W jej ramach przez wieki kształtowały się wzorce, w świetle których przywódca państwa – niezależnie od tego czy car, czy sekretarz generalny partii komunistycznej – winien dbać o spójność moralno-ideologiczną narodu, co miało się wyrażać m.in. w jego **aktywności** narracyjnej. Także od prezydenta FR oczekuje się, że będzie regularnie zabierał głos w odniesieniu do licznych kontrowersji o charakterze aksjologicznym oraz symbolicznym. W rezultacie następuje hipertrofia zaangażowania komunikacyjnego prezydenta FR, który występuje w roli głównego interpretatora przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. W tym kontekście jest on niejako zmuszony, by wielokrotnie *ad hoc* formułować sądy w odniesieniu do różnorodnych kwestii. Mają być one ważne na mocy autorytetu głowy państwa, toteż mogą ulegać zmianie, w zależności od jej uznania.

W rezultacie przeprowadzonych badań Habilitant ustalił, że reprezentanci FR dotychczas wielokrotnie deklarowali, że ich wizja polityki językowej powinna być interpretowana jako manifestacja **patriotyzmu**. Niemniej za słuszny uznał pogląd, iż w rzeczywistości stanowi ona wyraz postaw i poglądów nacjonalistycznych. Współczesną rosyjską narrację politycznojęzykową przenika więc chęć traktowania języka rosyjskiego jako ulokowanego ponad innymi językami. To natomiast wiąże się z wyraźnym podkreśleniem zasług narodu rosyjskiego, bardzo często charakteryzowanego jako dysponent języka najdoskonalszego, naród zasadzca państwa rosyjskiego i „ruskowo mira”.

Konkludując monografia poddana ocenie poszerza i pogłębia ważną wiedzę naukową dotyczącą ewolucji współczesnej rosyjskiej polityki językowej, które należą do obszarów:

1) **treściowym** – stanowi syntezę dotyczącą aspektów narracyjnych współczesnej rosyjskiej polityki językowej: a) prezentującą w szczegółach treść oraz poszczególne etapy rozwoju tej narracji, b) rekonstruującą system podmiotów kreujących i promujących tę narrację, c) ukazującą tradycje, do których narracja politycznojęzykowa w FR nawiązuje, d) proponującą całościową ocenę tej narracji w połączeniu z ukazaniem przyczyn, dla których ukształtowała się ona w określony sposób, a także obszarów, których zmiana w przekonaniu autora byłaby zdecydowanie korzystna nie tylko dla społeczeństwa rosyjskiego, lecz dla całej społeczności międzynarodowej;

2) **pojęciowym** – angażuje pojęcie „narracji”, stanowiące fundamentalną kategorię w przestrzeni studiów nad dyskursami społeczno-politycznymi. Zastosowanie kategorii „narracji” pozwoliło Mu uwypuklić **komunikacyjny** charakter rosyjskiej polityki językowej, która stanowi zespół praktyk, w toku realizacji których władze federalne występują w charakterze interpretatora i narratora życia społeczno-politycznego, usiłującego za pomocą różnych środków kształtować i promować zestaw wzorców światopoglądowo-ideologicznych;

3) **metodologicznym** – Autor angażuje metodologię instytucjonalizmu historycznego, której zastosowanie pozwoliło przedstawić nie tylko kształt współczesnej rosyjskiej narracji politycznojęzykowej, lecz również odsłonić tradycje, z których narracja ta czerpie oraz które w istotnym stopniu ją determinują. Zastosowanie myślenia instytucjonalnohistorycznego w toku analizy oraz interpretacji zjawisk narracyjnych w zakresie współczesnej polityki językowej w FR przełożyło się na uchwycenie ich jako składowych skomplikowanego i wielopoziomowego procesu; mimo jego intensywnej żywiołowości, stanowi on w istotnym stopniu odwołanie czy wręcz reprodukcję wzorców myślenia i działania, które składają się na rosyjską tradycję regulowania sfery politycznojęzykowej;

4) **metodycznym** – wykorzystuje szeroki wachlarz metod typowych nie tylko dla nauk o polityce i administracji (w szczególności metoda systemowa, służąca do rozpoznania struktury oraz identyfikacji kluczowych mechanizmów funkcjonowania układu agend federalnych państwa rosyjskiego), lecz również innych nauk społecznych i humanistycznych, w szczególności nauk prawnych, nauk o komunikacji społecznej i mediach, socjologii, historii oraz nauk o języku (egzegeza tekstu prawnego połączona z krytyczną analizą i interpretacją tekstu prawnego, metoda instytucjonalno-prawna, analiza retoryczna, analiza dialogiczna, analiza z zakresu historii pojęć społeczno-politycznych, metoda genetyczna, metoda porównawcza).

5) **źródłowym** – przygotowując pracę Habilitant bardzo dużo włożył wysiłku w zapoznanie się z literaturą przedmiotu zarówno rosyjskojęzyczną, polskojęzyczną, jak i anglojęzyczną. Wypada przy tym pamiętać, że prace dotyczące rosyjskiej polityki językowej pisane są przez autorów żyjących i tworzących w różnych systemach społeczno-politycznych. Z tego względu zestawienie prac przywołanych w książce stanowi istotne źródło informacji na temat tego, w jaki sposób współczesna rosyjska narracja politycznojęzykowa bywa interpretowana oraz uramowiona w zależności od tego, jaką instytucję oraz kulturę reprezentuje dany badacz.

Autor starał się zachowywać umiar interpretacyjny i nie ulegać schematom eksplanacyjnym silnie zakorzenionym wyłącznie w jednej tradycji badawczej.

Ocena dorobku naukowego

Dorobek naukowy dr. Bartosza Hordeckiego ma charakter politologiczny o czym świadczą zarówno przedmiot badań, jak i stosowana przez Niego metodologia badań naukowych. Jest to ponad 100 publikacji naukowych (książek i artykułów naukowych). Są to publikacje w języku polskim, angielskim i rosyjskim publikowane w Polsce i zagranicą. Prezentowane na konferencjach naukowych (101) w wielu krajach. Głównym problemem badań jest rosyjska kultura i myśl polityczna.

Przedłożone przez Habilitanta główne osiągnięcie naukowe (rozprawa habilitacyjna) ma charakter pionierski, jest to opracowanie unikalne w skali nauki polskiej.

W ogólnej ocenie stwierdzam, że dr Bartosz Hordecki podejmuje w swoich badaniach istotne i ważne problemy, jego wszystkie prace umiejętnie łączą teorię z praktyką w zakresie nauk o polityce i administracji, charakteryzują się wysokim poziomem merytorycznym, perfekcyjnym warsztatem naukowym, są oparte na szerokiej podstawie źródłowej i reprezentatywnej literaturze przedmiotu. Autor wykorzystuje bogatą literaturę rosyjskojęzyczną i anglojęzyczną dotyczącą jego badań. Bibliografia Jego monografii jest imponująca i wielojęzyczna.

Publikacje w czasopismach naukowych i rozdziały w publikacjach zbiorowych

Cykl powiązanych artykułów naukowych zgodnie z art. 219 ust.1. pkt 26 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Monografia naukowa, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

B. Hordecki, Marząc wielki, śniąc potężny... *Aspekty narracyjne współczesnej rosyjskiej polityki językowej*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2021, ss. 402; ISBN 978-83-232-3881-2 (wersja drukowana); ISBN 978-83-232-3882-9 (PDF); ISSN 0137-141X

Cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2b ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce

1. B. Hordecki, *Znaczenie Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej w kontekście współczesnej rosyjskiej narracji polityczno-językowej*, [w:] B. Hordecki, A. Jach (red.), „*Quo vadis Eurazjo? W poszukiwaniu nowych dróg partnerstwa*”, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2020, s. 117-137, ISBN 978-83-66740-14-3

2. B. Hordecki, *W kwestii konfliktogennego potencjału pojęcia „Wielka Rewolucja Rosyjska”*, [w:] B. Garczyk, P.P. Repczyński (red.), *Rok 1917 w Rosji. Carat – rewolucja – nowa rzeczywistość. Szkice i studia*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2019, s. 415-452, ISBN 978-83-66220-08-9

3. B. Hordecki, *Studia nad politykami językowymi obszaru postradzieckiego – wybrane uwagi metodologiczne*, [w:] T. Wallas, K. Urbaniak, K. Hajder (red.), *Człowiek, gospodarka, społeczeństwo. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Jerzemu Babiakowi*, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2019, s. 145-152, ISBN 978-83-65817-59-4

4. B. Hordecki, *Language Policies as an Instrument of Shaping and Rhetoricizing Mutual Relations in the Post-Soviet Region*, „*Przegląd Politologiczny*” 2019, nr 2, s. 79-93, ISSN 1426-8876

5. B. Hordecki, *Farewell to the Past Century? Russian Authorities and Society Considering the One Hundredth Anniversary of Aleksandr Isayevich Solzhenitsyn's Birth*, „*Politeja. Pismo Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego*” 2019, vol. 16, nr 5(62), s. 237-253, ISSN 1733-6716

6. B. Hordecki, *Współczesne elity rosyjskie wobec przyczyn i następstw rozpadu ZSRR*, [w:] E. Lesiewicz, P. Stachowiak (red.), *Dezintegracja i upadek ZSRR w perspektywie ćwierćwiecza*, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2019, s. 91-107, ISBN 978-83-65817-72-3

7. B. Hordecki, *Kilka uwag na temat tradycji i innowacji lingwistycznych w rosyjskich polemikach dotyczących kierunków imperialnej polityki językowej (XVIII-XIX wiek)*, „*Sensus Historiae*” 2018, nr 4, s. 215-227, ISSN 2082-0860

8. B. Hordecki, *Polityzacja filmu Aleksieja Bałabanowa Brat 2 w kontekście przemian wyobrażeń zbiorowych w Rosji i na Ukrainie*, [w:] M. Skarżyński, I. Andruszkiewicz (red.), *Media w systemie bezpieczeństwa narodowego*, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2015, ISBN 978-83-62907-64-9, s. 67-76

9. B. Hordecki, *Założenia strategiczne polityki narodowościowej Federacji Rosyjskiej*, [w:] J. Marszałek-Kawa, E. Kaja (red.), *W poszukiwaniu azjatyckiej tożsamości. Dylematy*

i wyzwania, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2014, s. 262-282, ISBN 978-83-7780-940-2

10. B. Hordecki, *Wokół dyskusji nad ujednoczeniem szkolnej recepcji historii w Federacji Rosyjskiej*, „Sensus Historiae. Studia Interdyscyplinarne” 2014, nr 3, s. 103-134, ISSN 2082-0860

11. B. Hordecki, *Motywy misjonistyczne w orędziach prezydenta do Zgromadzenia Federalnego Federacji Rosyjskiej*, w: S. Gardocki (red.), *Obszar byłego ZSRR. Kłęsa demokracji czy transformacja?*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2013, s. 55-74, ISBN 978-83-7780-813-9

12. B. Hordecki, *Rosyjskie jubileusze jako zjawiska retoryczno-ironiczne*, „Przegląd Politologiczny” 2012, nr 3, s. 125-134, ISSN 1426-8876

Aktywność naukowa

Aktywność naukowa Habilitanta realizowana po uzyskaniu przez Niego stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce (1 czerwca 2009 r.). Wyraża się przede wszystkim w:

1. dorobku naukowym, obejmującym **34** artykuły w czasopismach naukowych, **47** rozdziałów w pracach zbiorowych oraz **monografię *Tabloidyzacja dyskursu politycznego w polskich mediach***, napisaną we **współautorstwie** z Dorotą Piontek oraz Szymonem Ossowskim (Jego wkład w przygotowanie tej publikacji wynosił 1/3);
2. uczestnictwie w redakcji naukowej **5** monografii zbiorowych;
3. udziale w licznych konferencjach naukowych krajowych oraz **zagranicznych**;
4. współrealizacji **11** grantów naukowych;
5. realizacji **12** staży zagranicznych, których łączna długość wyniosła **86** dni.

Łącznie wydano 81 pozycji, w tym 8 napisanych w języku angielskim z czego 3 zostały wydane w Berlinie. 4 pozycje napisano w języku rosyjskim, 3 pozycje wydano w Moskwie na Uniwersytecie Michała Łomonosowa, a 1 pozycję na Uniwersytecie w Tiumeniu.

Członkostwo w redakcjach naukowych w latach 2012-2020

1. B. Hordecki, A. Jach (red.). *Quo vadis Eurazjo? W poszukiwaniu nowych dróg partnerstwa*, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2020, ss. 366, ISBN 978-83-66740-14-3

2. E. Jeliński, J. Wiśniewski, F. Biały, A. Bielawska, Ł. Dulęba, B. Hordecki (red.), *Political Science, Politische Wissenschaft i Politologija. Antologia tekstów*, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2017, ss. 202, ISBN 978-83-65817-05-1

3. C. Trosiak, V. Julkowska, B. Hordecki, „Tradycja pracy organicznej w Wielkopolsce i jej współczesne oblicza. Przykład Ziemi Kościańskiej”, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2017, Wydawnictwo WNPiD UAM, ss. 161, ISBN 9788365817198

4. B. Hordecki, J. Wiśniewski P. Wiśniewska (red.) „Around the European Culture. Commemorative Book for the Sixtieth Birthday Anniversary of Professor Edward Jeliński”, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2012, ss. 268, ISBN 978-83-232-2397-9

5. J. Skrzypczak, T. Maksymiuk, T. Gardocka (red.) B. Hordecki (współpraca), „Zdrowie: problem społeczny, medyczny czy prawny?”, Wydawnictwo Naukowe Wydziału

Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Warszawa-Poznań 2012, ss. 312, ISBN 978-83-62907-42-7

Publikacje naukowych w latach 2009-2021

Łącznie 39 pozycji, w tym 7 artykułów w języku angielskim i 4 artykuły w języku rosyjskim.

Współredakcja monografii zbiorowych

1. J. Sobczak, B. Hordecki (red.), „Polityka i media”, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2008, ss. 335, ISBN 978-83-60677-46-9

2. J. Sobczak, A. W. Mikołajczak (red.), B. Hordecki (współpr.), „Zderzenie czy dialog państw narodowych w Europie”, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2008, ss. 392, ISBN 978-83-60677-47-6

Rozdziały w monografiach zbiorowych (lata 2005-2008)

Napisał łącznie 16 pozycji w tym 1 w języku angielskim.

Artykuły w czasopismach naukowych w latach 2008-2006. Łącznie 4. Brał udział w 101 konferencjach naukowych w latach 2009-2021. W tym 29 konferencji krajowych i 72 konferencje międzynarodowe m.in.: w Rosji 11 konferencji w ośrodkach uniwersyteckich Moskwy, Sankt-Petersburga, Kazania, Irkucka Kaliningradu, 2 konferencje na Ukrainie w Uniwersytecie Kijowskim. Był również na konferencjach w: Australii na Światowym Kongresie Politologicznym w Brisbane 2018 roku oraz Sarajewie, Bat Spa w Belgii, Bratysławie, Budapeszcie, Dubrowniku, Amsterdamie.

Uczestniczył w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowe w drodze konkursów krajowych i zagranicznych.

Granty zrealizowane

1. „Informacje zagraniczne w polskich telewizyjnych programach informacyjnych” (NN116113534); Daty: 2008-2011; charakter udziału: wykonawca.

2. „Tabloidyżacja dyskursu politycznego w polskich mediach. Analiza medioznawczo-politologiczna” (NN116318139); Daty: 2010-2012; charakter udziału: wykonawca.

3. „Dialogi pamięci” Nr rej. 1257/P-DUN/2014, (projekt upowszechniający naukę, realizowany przez OBiEE, finansowany przez MNiSW; Daty: 2014; charakter udziału: wykonawca

4. „Podstawowa literatura przedmiotu a kształt współczesnej politologii. Political science, Politische Wissenschaft i politologija w ujęciu porównawczym” (UMO-2012/05/B/HS5/00597) Czes realizacji: 2012-2018; charakter udziału: wykonawca.

5. „Modi Memorandi. Interdyscyplinarny leksykon terminów pamięci zbiorowej” (DEC-2011/01/B/HS3/01726) Daty: w trakcie realizacji; charakter udziału: autor haseł do leksykonu: „lustracja”, „cenzura”, „amnestia”.

6. „Profesjonalizacja dziennikarstwa w dobie nowych mediów” – Grant na upowszechnianie nauki realizowany przez Polskie Towarzystwo Naukowe Prawa Prasowego;

finansowany przez MNiSW. Daty: 2013 r.; charakter udziału: członek komitetów organizacyjnych konferencji realizowanych w ramach grantu.

7. „Professionalism in Journalism in the Era of New Media”, grant wydawniczy MNiSW nr 699/P-DUN/2015; Daty: 2015; charakter udziału: autor rozdziału w monografii.

8. „Analiza empiryczna zawartości mediów publicznych w roku 2015 – badanie zgodności z planami programowo-finansowymi nadawców publicznych” – projekt finansowany przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji i realizowany we współpracy z Uniwersytetem Jagiellońskim i Uniwersytetem Warszawskim (2015 r.); w ramach projektu analiza zawartości TVP Kultura oraz przygotowanie raportu dotyczącego zgodności nadawanego przez tę stację programu z jej planem programowo-finansowym na rok 2015; udział w spotkaniu zorganizowanym przez KRRiT, w ramach którego prezentowano wyniki przeprowadzonej analizy empirycznej (23 lutego 2016 r.).

9. Seminarium naukowe w ramach V Otwartego Konkursu Ofert organizowanego przez Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia; podmiot składający: Ośrodek Badań i Edukacji Europejskiej (tytuł wniosku: „Seminarium naukowe: W stronę dialogu w kwestii polskiej oraz rosyjskiej tradycji pojmowania podstawowych pojęć społeczno-politycznych oraz wykłady akademickie popularyzujące wiedzę na temat rosyjskiej myśli społeczno-politycznej”). Czas realizacji projektu lipiec-październik 2016 r. (koordynator i wykonawca grantu).

10. „Polsko-rosyjskie sympozjum doktoranckie oraz wykłady otwarte *New Challenges in Studies on Politics*”; grant realizowany przez 4 uczelnie: UAM, Uniwersytet Łódzki, Wyższą Szkołę Ekonomii w Moskwie, Bałtycki Uniwersytet Federalny im. Immanuela Kanta w Kaliningradzie. Instytucja dotująca: Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia. Czas realizacji projektu lipiec-październik 2018 r. (koordynator i wykonawca grantu).

Członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych

1. International Political Science Association –członek Executive Board Research Committee 50 / The Politics of Language – wybrany na członka Rady Wykonawczej RC50 na Światowym Kongresie w Brisbane.

2. Polskie Towarzystwo Naukowe Prawa Prasowego – sekretarz Zarządu.

3. Ośrodek Badań i Edukacji Europejskiej – członek Komisji Rewizyjnej (do roku 2019); członek Sądu Koleżeńskiego (od roku 2019).

4. Polskie Towarzystwo Nauk Politycznych – członek.

5. Polskie Towarzystwo Komunikacji Społecznej – członek.

Odbyte staże w instytucjach zagranicznych

1. Erasmus+ / Staff Mobility for Teaching Universidad de Málaga, Facultad de Ciencias de la Comunicación, 26 October – 2 November 2019; wymiana doświadczeń naukowych i dydaktycznych i rozmowy na temat możliwej współpracy badawczej z kadrą naukową Wydziału Nauk o Komunikacji; wykłady dla studentów: *Pluralised or polarised? Some remarks on the state of the contemporary Polish media landscape*.

2. DESTIN LNU Field Trip, Fojo/Linnaeus University, Kalmar 6-10 October 2019 as part of the KA2 Capacity Building Erasmus Programme.

3. DESTIN Kick Off Meeting and First Conference KA2 Capacity Building Project 2018-1-UK01-KA107-046969 Journalism Education for Democracy in Ukraine: Developing Standards, Integrity and Professionalism (DESTIN), Bath Spa University, Bath Spa 30 January – 6 February 2019.

4. Wizyta w Czarnomorskim Uniwersytecie Narodowym im. Piotra Mochyły w Mikołajowie – uczestnictwo w rozmowach na temat rozwoju współpracy pomiędzy WNPiD UAM oraz Instytutem Administracji Publicznej Czarnomorskiego Uniwersytetu Narodowego im. Piotra Mochyły w Mikołajowie, Mikołajów 16-19 marca 2017.

5. Szkoła letnia Inter-University Center, Dubrovnik, 4-8 September 2017; Kurs “European Identity. The Crisis of Europe”; uczestnictwo + referat dla uczestników szkoły nt. *Between „The Art of Being Right” and “The Art of Controversy” – crisis of reflection on communication in Europe?*

6. Staż naukowy w ramach programu Erasmus+ w Wyższej Szkole Dziennikarstwa i Komunikacji Masowych (Sankt-Petersburski Uniwersytet Państwowy, 5-11 czerwca 2017 r.); W ramach stażu przeprowadziłem m.in. dwa seminaria naukowe: - Bartosz Hordecki, *Location of rhetoric in the system of the contemporary communication studies / Место риторики в системе современной коммуникативистики*, Sankt-Petersburski Uniwersytet Państwowy, Wyższa Szkoła Dziennikarstwa i Komunikacji Masowych, Sankt-Petersburg, 6 czerwca 2017 r.; - Bartosz Hordecki, *Language of the contemporary communication studies - advantages and disadvantages / Язык современной коммуникативистики - преимущества и недостатки*, Sankt-Petersburski Uniwersytet Państwowy, Wyższa Szkoła Dziennikarstwa i Komunikacji Masowych, Sankt-Petersburg, 8 czerwca 2017 r.

7. Moskiewski Uniwersytet Państwowy im. Łomonosowa, Wydział Politologii, Katedra Historii Nauk Społeczno-politycznych, październik 2015 r (25-31 października 2015 r.) finansowanie w ramach programu UNIKAT.

8. Wyjazd studyjny na Uniwersytet La Sapienza w Rzymie (Dipartimento di Scienze Politiche (24-30 wrzesień 2015 r.) Stosunki Międzynarodowe w jęz. angielskim – UAM - ponadnarodowe i interdyscyplinarne rozwiązania XXI wieku UDA.04.01.01-00-109/13-00

9. Wyjazd studyjny do Strasburga dla pracowników naukowych Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM; Stosunki Międzynarodowe w jęz. angielski” – UAM - ponadnarodowe i interdyscyplinarne rozwiązania XXI wieku UDA.04.01.01-00-109/13-00 (6.09.2015 – 11.09.2015)

10. Irkucki Uniwersytet Państwowy, 11-19 czerwca 2014 r.; wyjazd finansowany z grantu „Podstawowa literatura przedmiotu a kształt współczesnej politologii. Political science, Politische Wissenschaft i politologija w ujęciu porównawczym” (UMO-2012/05/B/HS5/00597)

11. MGU im. Łomonosowa w Moskwie; Wydział Politologii; 3-16 marca 2014 r.; wyjazd finansowany z grantu: „Podstawowa literatura przedmiotu a kształt współczesnej politologii. Political science, Politische Wissenschaft i politologija w ujęciu porównawczym” (UMO-2012/05/B/HS5/00597); tematyka stażu: Struktura, formy uprawiania i treści rosyjskiej politologii

12. Udział w szkole letniej “Identität Europas”, temat cyklu: „The Crisis and Radical Change”, Inter-University Center, Dubrovnik 3-8 września 2012 r.

Członkostwo w komitetach redakcyjnych i radach naukowych

1. „Public Policy and Economic Development” (wydawcy: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Czarnomorski Uniwersytet Narodowy im. Petra Mochyły w Mikołajewie) – sekretarz redakcji (2014-2018)

2. „Public Administration and Regional Development” (wydawca: Czarnomorski Uniwersytet Narodowy im. Petra Mochyły w Mikołajewie) – członek Rady Redakcyjnej (od roku 2018)

3. „Przegląd Strategiczny” (wydawca – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) – redaktor tematyczny (od roku 2020)

4. „Medyczna Wokanda” (wydawca – Naczelna Izba Lekarska) – członek redakcji (od 2009 r.); zastępca sekretarza redakcji oraz redaktor **tematyczny** – filozofia, etyka i deontologia zawodowa (od 2011 r.)

5. „Геополитический журнал” (wydawca: Rosyjski Uniwersytet Przyjaźni Narodów) – członek Rady Redakcyjnej (od 2016 r.)

6. „Русская Политология – Russian Political Science” (wydawca – Moskiewski Uniwersytet Państwowy im. Michaiła Łomonosowa, członek Rady Redakcyjnej (do roku 2019)

7. „Refleksje. Pismo Naukowe Studentów i Doktorantów WNPiD” – członek Rady Programowej (od roku 2010)

Jest także członkiem Rady Naukowej Wydawnictwa Naukowego „Silva Rerum” w Poznaniu.

Dorobek dydaktyczny, organizatorski, i popularyzatorski

Dr Bartosz Hordecki posiada bardzo duży dorobek organizatorski, bogate doświadczenie dydaktyczne, jak również znakomite osiągnięcia w popularyzowaniu wiedzy z zakresu nauki o polityce, prawie, medialnej i filozofii.

Osiągnięcia dydaktyczne

Wśród osiągnięć dydaktycznych można wymienić: **pełnienie promotora** w dwóch przewodach doktorskich (zakończonych pozytywnie) oraz kolejnych trzech przewodach doktorskich w toku. Prowadził seminaria magisterskie i licencjackie, wypromował 157 licealistów oraz 1 pracę magisterską. Prowadził dotychczas zajęcia dla studentów I i II stopnia Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa na kierunkach: politologia, komunikacja społeczna, **dziennikarstwo**, stosunki międzynarodowe oraz zarządzanie państwem. Były to wykłady ćwiczenia (Logika, Retoryka i erystyka, wykłady. Tekst reklamy (ćwiczenia).

Ponadto prowadził także zajęcia na Wydziale Anglistyki (**Tekst reklamowy**) oraz Wydziale Historycznym (**Komunikacja społeczna**).

Zarazem od kilku lat prowadzi zajęcia anglojęzyczne. Przedmioty prowadzone przez Niego przeznaczone są dla studentów kierunków prowadzonych przez Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa bądź też mają charakter ogólnouniwersytecki. Tematyka zajęć przedstawia się następująco:

- **Introduction to Philosophy** (wykłady i ćwiczenia dla I roku BA International Relations),
- **Stereotypes in International Relations** (wykłady i ćwiczenia dla II roku MA International Relations),
- **The Art of Dialogue** (konwersatorium ogólnoakademickie),
- **Roads and Off-Roads of Political Correctness** (konwersatorium ogólnoakademickie).

Kilkukrotnie pełnił funkcję opiekuna studentów realizujących indywidualny program nauczania w ramach Międzywydziałowych Interdyscyplinarnych Studiów Humanistycznych i Społecznych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Ponadto, w bieżącym roku akademicki wspólnie z prof. UAM Tomaszem R. Szymczyńskim przeprowadził **15-godzinny kurs dla doktorantów w ramach Szkoły Doktorskiej Szkoły Nauk Społecznych UAM**. Tematyka zajęć to: „**Warsztaty z analizy i przekładu anglojęzycznego tekstu z zakresu nauk społecznych**”.

Dorobek organizacyjny

Kilkakrotnie w swojej karierze dydaktycznej miał okazję współorganizować międzynarodowe szkoły letnie dla studentów oraz doktorantów. Lista Jego osiągnięć w tym zakresie przedstawia się następująco:

1. Współorganizator International Summer School „Scientific Excellence – origins, research, results” 26-30 października 2020 r., przeznaczonej dla doktorantów przygotowujących prace z zakresu nauk społecznych na UAM.

2. Współtwórca wniosku dotyczącego organizacji International Summer School „Scientific Excellence – origins, research, results” 26-30 października 2020 r., przeznaczonej dla doktorantów przygotowujących prace z zakresu nauk społecznych na UAM. Wniosek złożyły dwa Wydziały, a więc Wydział Studiów Edukacyjnych oraz Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM. Wniosek zyskał dofinansowanie w ramach projektu „Uniwersytet Jutra”.

3. Koordynacja udziału grupy studentów WNPiD w konferencji „Procesy (de)stabilizacji w Europie Środkowej i Wschodniej”, Uniwersytet Łódzki, Łódź 15-16 października 2019; współprowadzenie panelu studenckiego w ramach tego wydarzenia.

4. Główny organizator i koordynator szkoły letniej *International School for Academic Writing „New Challenges for Political Research”*, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, Poznań 11-15 czerwca 2018 r. (wydarzenie współfinansowane w ramach VII Otwartego Konkursu Ofert organizowanego przez Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia).

5. Współorganizator szkoły letniej *International School for Academic Writing „New Challenges for Political Research”*, Высшая школа экономики Национальный исследовательский университет, Moskwa 2-8 września 2018 r.

6. Współorganizator szkoły letniej *International School for Academic Writing „New Challenges for Political Research”*, Федеральный Балтийский Университет им. Иммануила Канта, Kaliningrad 1-5 października 2018 r.

7. Wniosek złożony i dofinansowany w ramach VII Otwartego Konkursu Ofert organizowanego przez Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia; tytuł wniosku: „*International School for Academic Writing „New Challenges for Political Research”* (współtwórca wniosku, 2018 r.).

8. Współorganizacja międzynarodowej szkoły letniej „Grey zones in politics”, Moscow 20-26 August 2017 (organizatorzy: Wyższa Szkoła Ekonomii w Moskwie, WNPiD UAM, Uniwersytet Łódzki)

9. Współorganizacja międzynarodowej szkoły letniej „Intellectual dimensions of political research – challenges and perspectives” Łódź-Poznań 11-15 October 2017 (organizatorzy: WNPiD UAM, Uniwersytet Łódzki, Wyższa Szkoła Ekonomii).

Po uzyskaniu stopnia doktora nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce nie zanieczywał także aktywności na rzecz podnoszenia swoich kwalifikacji dydaktycznych. Wiedzę, którą miał okazję zdobyć na kursach i szkoleniach, a także w toku wymiany doświadczeń z Koleżankami i Kolegami z pracy, starał się wykorzystywać w toku prowadzonych zajęć oraz inicjatyw dydaktycznych.

W tym kontekście warto wspomnieć, że przez kilka lat po doktoracie regularnie uczestniczył w profesorskich seminariach naukowych (**seminarium prof. dra hab. Edwarda Jelińskiego, seminarium prof. dra hab. Piotra Pawelczyka, seminaria Wydziałowej Grupy Badań nad Pamięcią Zbiorową prof. zw. dr hab. Anny Wolff-Powęskiej**).

Przez kilka lat aktywnie rozwijał również swój warsztat dydaktyczny w ramach Wydziałowej Grupy Badawczej Myśli Politycznej.

Od jesieni 2015 r. współtworzyłem także seminarium naukowe, w ramach którego pracownicy naukowcy WNPiD UAM oraz Wydziału Historycznego UAM wymieniali doświadczenia w zakresie problematyki dotyczącej wybranych wyzwań interpretacyjnych rzeczywistości społecznej (w spotkaniach uczestniczyli także m.in. prof. Edward Jeliński, prof. Violetta Julkowska, prof. UAM Tomasz R. Szymczyński, prof. UAM Wiktor Werner, dr Mariusz Menz).

Bardzo aktywny jest również w aktywności dydaktycznej jaką jest koordynacja staży i pobyków edukacyjnych studentów zagranicznych na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa z Rosji, Białorusi, Kazachstanu oraz Ukrainy. Osiągnięcia organizacyjne Habilitanta wyrażają się głównie we współorganizacji seminariów naukowych o charakterze krajowym i międzynarodowym

Wśród osiągnięć popularyzujących naukę.

Istotną częścią pracy Habilitanta jest **kwestia popularyzująca naukę.**

Wśród Jego osiągnięć popularyzujących naukę można wskazać następujące:

1. Wykład w ramach Ekonomicznego Uniwersytetu Dziecięcego nt. *Manipulacja w mediach – uwarunkowania kulturowe i perswazja w reklamach*, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, 17 grudnia 2020 r.

2. Współorganizacja „Debaty Pokoleń” – debaty oksfordzkiej z udziałem poznańskich seniorów i licealistów nt. „Czy rozwój technologii komunikacyjnych jest lekiem na ludzką samotność?” – WNPiD we współpracy z poznańskim Centrum Inicjatyw Senioralnych oraz Stowarzyszeniem Oświatowym im. Dezyderego Chłapowskiego w Kościanie (5 listopada 2019 r.).

3. B. Hordecki, *Mowa nienawiści? Język pogardy? Wokół problemu psucia debaty publicznej w Polsce*, wykład dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku w Kościanie, Kościan 19 grudnia 2019 r.

4. *Jak radzić sobie z manipulacją w mediach?*, wykład dla rodziców uczestników Ekonomicznego Uniwersytetu Dziecięcego, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, 28 listopada 2019 r.

5. B. Hordecki, *Mowa nienawiści kontra język pogardy? W kwestii ideologicznej natury terminów społecznie ekscytujących*, wykład dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku w Szczecinku, Szczecinek 11 kwietnia 2019 r.

6. Współorganizacja „Debaty – dwie rocznice” – debaty oksfordzkiej z udziałem kościańskich seniorów i licealistów nt. „Europa w wyobraźni i oczekiwaniach Polaków w roku 2004 – między realizmem a idealizmem” – WNPiD UAM, Stowarzyszenie Oświatowe im. Dezyderego Chłapowskiego w Kościanie, LO im. Oskara Kolberga w Kościanie (24 maja 2019 r.).

7. B. Hordecki, „Czym są retoryka i erystyka?” Warsztaty dla Stypendystów Stowarzyszenia Oświatowego im. Dezyderego Chłapowskiego, 3 listopada 2018 r.

8. B. Hordecki, *Jak radzić sobie z manipulacją w mediach?*, wykład dla rodziców uczestników Ekonomicznego Uniwersytetu Dziecięcego, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, 18 października 2018 r.

9. B. Hordecki, *W stronę zrozumienia istoty manipulacji medialnej*, wykład dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku w Szczecinku, Szczecinek 9 maja 2018 r.

10. B. Hordecki, *Jak radzić sobie z manipulacją w mediach?*, wykład dla rodziców uczestników Ekonomicznego Uniwersytetu Dziecięcego, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, 12 kwietnia 2018 r.

11. Członek Jury w trakcie Mistrzostw Polski Debat Oksfordzkich, WNPiD, kwiecień 2018 r.

12. B. Hordecki, *The art of discussion in times of media civilisation - challenges and perspectives* - wykład dla młodzieży II Liceum Ogólnokształcącego im. Generałowej

Zamoyskiej i Heleny Modrzejewskiej w Poznaniu w ramach programu ERASMUS CITIES, 23 stycznia 2018.

13. Wykład w ramach Ekonomicznego Uniwersytetu Dziecięcego dla rodziców uczestników projektu: *Kształtowanie kompetencji medialnych poprzez wychowanie*, Uniwersytet Ekonomiczny, Poznań 7 grudnia 2017 r.

14. B. Hordecki, *O istocie argumentu ad personam* – wykład w ramach Seminarium dla uczniów szkół województwa wielkopolskiego: *Sztuka wystąpień publicznych, debata oksfordzka jako innowacyjne narzędzie i uniwersalne narzędzie dydaktyczne*, 20 października 2017 r., Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, Poznań.

15. Sprawowanie funkcji Marszałka w Debacie Oksfordzkiej „Wyjście Wielkiej Brytanii z *wspólnoty* stanowi początek końca Unii Europejskiej”, 26 kwietnia 2017 r., Wydział Prawa i Administracji UAM; organizator: Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Poznań.

16. Sprawowanie funkcji Marszałka w Debacie Oksfordzkiej „Sędziowie Trybunału Konstytucyjnego powinni być wybierani w wyborach powszechnych”, 24 marca 2017 r., Wydział Prawa i Administracji UAM; organizator: Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Poznań.

17. Szkolenie nt. „ABC prawa prasowego oraz prawa autorskiego i praw pokrewnych” w ramach „Spotkania redaktorów ogólnopolskich i regionalnych czasopism o tematyce łowieckiej”, Gołuchów 17-19 lutego 2017 r.

18. Wykład w ramach Ekonomicznego Uniwersytetu Dziecięcego dla rodziców uczestników projektu: *Bezpieczne surfowanie, czyli jak uchronić dziecko przed zagrożeniami Internetu?*, Uniwersytet Ekonomiczny, Poznań 8 grudnia 2016 r.

19. Udział w charakterze gościa w dyskusji zorganizowanej przez klub „Tygodnika Powszechnego” pt.: „Czy media niszczą myślenie?”, 6 czerwca 2016 r.

20. **Przeprowadzenie warsztatu** „Jak przygotować ucznia do wystąpień publicznych i debat?” w ramach konferencji „Szkoła XXI wieku. Wyzwania przed nauczycielem i uczniem”, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, 15 kwietnia 2016 r.

21. Sprawowanie funkcji Marszałka w Debacie Oksfordzkiej „Czy w Unii Europejskiej występuje deficyt demokracji?”, 13 kwietnia 2016 r., Wydział Prawa i Administracji UAM; organizator: Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Poznań.

22. Przeprowadzenie seminarium akademickiego dla uzdolnionych uczniów III LO im. św. Jana Kantego w roku szkolny, 2014/2015.

23. Wykład na temat współczesnej Ukrainy w III LO im. Jana Kantego w Poznaniu w roku szkolnym 2014/2015.

24. Przeprowadzenie warsztatów oraz sprawowanie funkcji Marszałka w trakcie Debaty Oksfordzkiej zorganizowanej przez Europejskie Stowarzyszenie Studentów Prawa ELSA Poznań, 3 grudnia 2015 r.

25. Wykład na Uniwersytecie Ekonomicznym w ramach projektu „Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy”, październik 2015 tematyka: „Kształtowanie kompetencji medialnych poprzez wychowanie”.

26. Dyskutant wspólnie z ks. Andrzejem Dragułą w rozmowie na temat języka polskiego katolicyzmu (prowadzący spotkanie: dr Paweł Stachowiak, organizator spotkania: Poznański Klub „Tygodnika Powszechnego” 27 listopada 2015 r.; relacja ze spotkania: T. Cyłka, *Człowiek prawdziwie wierzący o każdym mówi z godnością*, „Gazeta Wyborcza. Poznań”, <https://poznan.wyborcza.pl/poznan/1,36001,19259575,czlowiek-prawdziwie-wierzacy-o-kazdym-mowi-z-godnoscia.html?disableRedirects=true>),

27. **Przeprowadzenie warsztatów** dla młodzieży uczestniczącej w projekcie „Polsko-ukraińskiej współpracy młodzieży” realizowanym przez Fundację im. Macieja Frankiewicza w dniach 19-28 października 2015 r.

28. Prowadzenie rozmowy o ks. Tischnerze z autorem filmu i książki „Jego oczami”, Sławomirem Wróblem oraz dr Bartłomiejem Seclerem (Kino „Apollo” w Poznaniu, organizator: Poznański Klub Tygodnika Powszechnego; 3 listopada 2014 r.

29. Uczestnik dyskusji „Imperium jako droga Rosji ku czy przeciw Europie?” – Wydział Nauk Społecznych UAM, 16 maja 2014 r.

30. Prowadzenie dyskusji abp. H. Muszyńskiego z ks. A. Bonieckim nt. „Kościoła Franciszka” (Pałac Działyńskich, 26 marca 2014 r.; organizator Pozański Klub „Tygodnika Powszechnego”; zapis rozmowy ukazał się następnie w wersji elektronicznej „Tygodnika Powszechnego” z dn. 11 maja 2014 r.; <https://www.tygodnikpowszechny.pl/nasz-kosciol-franciszka-22798>.

31. Przeprowadzenie seminarium akademickiego dla uzdolnionych uczniów III LO im. św. Jana Kantego w roku szkolny, 2013/2014.

32. Dwa wykłady w ramach Ekonomicznego Uniwersytetu Dziecięcego nt. *Aktywności młodych w sieci*, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, czerwiec oraz grudzień 2013 r.

33. Prowadzenie rozmowy autorskiej z Piotrem Mitznerem na temat jego książki „Droga do Rosji” (7 listopada 2013, Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej UAM, wspólnie z dr Anitą Jarzyną organizator spotkania: prof. Katarzyna Kuczyńska-Koschany)

34. Prowadzenie rozmowy z Marcinem Mellerem, dziennikarzem i autorem zbioru reportaży „Między wariatami” (wspólnie z redaktorem Tomaszem Wolnym, organizator spotkania: dr Adam Szymaniak, Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, 10 października 2013 r.).

35. Prowadzący warsztaty z zakresu sztuki oratorskiej oraz juror w eliminacjach półfinałowych XVI Ogólnopolskiego Konkursu Krasomówczego im. Wojciecha Korfańskiego, Poznań 30 września 2013 r.

36. Wasze racje, nasze racje. Debata oksfordzka dwóch grup uczniów liceów ogólnokształcących zrealizowana w ramach XIV Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki.

37. Wasze racje, nasze racje. Debata oksfordzka klas Id i Ie z III LO w Poznaniu zrealizowana w ramach XIII Poznańskiego Festiwalu Nauki i Sztuki.

38. Koordynacja i animacja współpracy pomiędzy pracownikami i studentami Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM a młodzieżą Zespołu Szkół w Pobiedziskach w zakresie popularyzacji wiedzy retorycznej, erystycznej, wiedzy o społeczeństwie i debat oksfordzkich (lata 2009-2011).

39. Warsztaty retoryczne dla Klubu Humanisty w Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie, 25 lutego 2010 r.

Dr Bartosz Hordecki za dotychczasową pracę naukową spotkał się z uznaniem przełożonych, o czym świadczą nagrody rektorskie i dziekańskie.

1. Nagroda Dziekana WNPiD za działalność naukową i organizacyjną na rzecz społeczności akademickiej Wydziału w roku 2017/2018.

2. Nagroda dziekana WNPiD za działalność organizacyjną na rzecz społeczności akademickiej Wydziału w roku 2015/2016.

3. Nagroda Rektora UAM III stopnia za osiągnięcia w pracy naukowej (24 września 2015 r.).

4. Nagroda Dziekana WNPiD UAM w roku akademickim 2013/2014 za działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną na rzecz społeczności akademickiej Wydziału.

5. Nagroda Dziekana WNPiD UAM w roku akademickim 2010/2011 za działalność naukową i organizacyjną na rzecz społeczności akademickiej Wydziału.

6. Nagroda Dziekana WNPiD UAM w roku akademickim 2009/2010 za działalność organizacyjną na rzecz społeczności akademickiej Wydziału.

K o n k l u z j a

W pracy naukowej dr. Bartosza Hordeckiego zauważyć można takie cechy jak: pracowitość, dociekliwość, sumienność, skromność oraz dążenie do zdobywania **wszechstronnej** erudycyjnej, wiedzy, którą perfekcyjnie wykorzystuje w swoich badaniach naukowych. Jego dotychczasowe osiągnięcia naukowo-badawcze są znaczące w dziedzinie nauk społecznych oraz dyscyplinie nauki o polityce i administracji. Habilitant podejmuje istotne problemy badawcze, ważne z naukowego i społecznego punktu widzenia, a Jego publikacje cechuje dobry warsztat, rzetelność naukowa, a przede wszystkim umiejętność wykorzystania teorii do badań empirycznych. Przedstawione główne osiągnięcie naukowe w postaci książki habilitacyjnej (*Marząc wieki, śniąc potężny ... Aspekty narracyjne współczesnej rosyjskiej polityki językowej*) jest istotnym wkładem do rozwoju nauki o polityce i administracji. Bardzo wysoko oceniam również pozostałe elementy dorobku Habilitanta. Jego **aktywność konferencyjna**, udział w wymianie naukowej z zagranicą oraz działalność organizacyjną, dydaktyczną i popularyzatorską. Zważywszy powyższe z pełnym przekonaniem uznaję, że osiągnięcia Habilitanta spełniają wszystkie kryteria formalne i prawne. To upoważnia mnie do sformułowania wniosku o dopuszczenie dr. Bartosza Hordeckiego do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Prof. dr hab. Grzegorz Piwnicki

